

ESPOON VAMMAISNEUVOSTO
ESBO HANDIKAPPRÅD

TARKENNETTU LAUSUNTO KOSKIEN VpL matkojen omavastuuta (asiaksmaksut 2016)

Vammaisneuvosto nostaa tässä lausunnossaan esiin erityisesti VpL mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuun ja esittää, että

vain asiointi- ja virkistysmatkoja saavien omavastuu säilytetään Espoon sisäisen matkalipun hinnan suuruisena (vuonna 2016 maksu on 3,20 €).

Perustelut

Vammaisten kuljetuspalvelua saavat kuntalaiset eivät pysty käyttämään joukkoliikennettä tai kulkemaan muilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Riittävät kuljetuspalvelut kuitenkin mahdollistavat itsenäisen ja oma-aloitteellisen toimintakyvyn arjessa, estävät syrjäytymistä ja mahdollistavat kuntalaisen osallisuuden. Espoon kaupungin näkökulmasta lienee huomionarvoista, että omatoimisuus ja aktiivisuus vähentää muiden palvelujen tarvetta sekä pitää yllä vammaisen kuntalaisen niin henkistä kuin fyysistäkin kuntoa.

Huomioita:

- Kuljetuspalvelua joudutaan käyttämään myös hyvin lyhyillä matkoilla, koska muita vaihtoehtoja ei ole
- Koska matkoja ei yleensä ole riittävästi (vain 9 edestakaista matkaa), joutuu vammaisen maksamaan osan taksikuluista itse.
- Koska kuljetuspalveluita ei saa käyttää terveydenhuollon matkoihin, henkilöille kertyy myös terveydenhuollon matkoja (ns. kela-matkoja), joissa omavastuu on 25,00 €/suunta. Yksi terveyshuollon käynti tulee siis maksamaan 50,00 €, kunnes maksukatto täyttyy. Tai monelle välttämätön fysioterapiakäynti (1 kerta/viikko) lisää matkakuluja jo 200 euron verran kuukaudessa.

ESPOON VAMMAISNEUVOSTO
ESBO HANDIKAPPRÅD

- Monen vammaisen henkilön hyvin rajallinen matkustusoikeus tulee maksamaan yli 200€/kk. Tämä esim. takuueläkeläisellä on n. 27% tuloista eli lähes kolmas osa.

Vertailu joukkoliikenteen käyttäjään

- Jos vammaisen kuntalainen maksaa omavastuuta 3,20€, hän maksaa 18 matkastaan 57,60 €, eli 5,20 € enemmän kuin tavallinen kuntalainen 30 päivän rajattomasta sisäisestä lipustaan (52,40€). Jos henkilöllä on lisämatkoja, ero kasvaa edelleen vammaisen tappioksi.
- Jos taas kuntarajan ylittävästä maksusta vammaisen maksaa omavastuuta 5,50 €, vammaisen maksut lähestyvät kuntalaisen 30 päivän seutulipun hintaa (eroa jää vain 3,40€).

⇒ Eli vammaisen maksaa matkoista huomattavasti enemmän kuin muut kuntalaiset ja saa rahallaan vain muutamia edestakaisia matkoja. Yhdenvertaisuuden ei voida katsoa toteutuvan.

On tärkeää havaita, että vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen omavastuu on asiakasmaksuasetuksella säädelty. Tämä tarkoittaa siis myös sitä, että näistä maksuista voidaan hakea asiakasmaksulain 11 pykälän mukaisesti vapautusta tai alennusta.

Espoon vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
vammaisneuvoston puheenjohtaja

jakelu: Sosiaali- ja terveyslautakunta